

STOMATOLOŠKI FAKULTET U ZAGREBU

I. ORGANIZACIONI RAZVOJ. Stomatološka nastava počela je u Zagrebu 1948. godine, i to najprije u okviru Medicinskog fakulteta, u njegovu Stomatološkom odjelu. Nastava je trajala 6 godina. Nastavni plan i program za studente stomatološke medicine u prve dvije godine studija bio je isti kao i za studente opće medicine, pa su u tom periodu studenti stomatologije slušali predmete prvih dviju godina zajedno sa studentima opće medicine. Preostale 4 godine slušali su općemedicinske predmete odvojeno od studenata opće medicine, po posebnom nastavnom planu. Završeni studenti dobivali su naslov doktora stomatološke medicine.

U razdoblju postojanja Stomatološkog odjela na Medicinskom fakultetu, od 1948–62, broj upisanih studenata povećavao se svake godine, od 47 šk. god. 1948/49. do 376 šk. god. 1961/62. U tom početnom dijelu organiziranja i provođenja stomatološke nastave Odjel se za stomatološke predmete služio honorarnim nastavnicima, dok su općemedicinske predmete predavali redovni nastavnici Medicinskog fakulteta. Broj asistenata je bio relativno skroman i odgovarao je broju upisanih studenata. Broj diplomiranih studenata iz godine u godinu se povećavao. Prvih pet doktora stomatološke medicine promovirani su šk. god. 1953/54, a 1961/62. diplomirala su 33. U svemu su za vrijeme postojanja Stomatološkog odjela Medicinskog fakulteta promovirana na čast doktora stomatološke medicine 172 studenta.

Osamostaljenjem Stomatološkog fakulteta 1962. godine stomatološka nastava provodi se po nastavnim planovima i programima koji se postepeno sve više razlikuju od nastavnih planova i programa Medicinskog fakulteta. Studenti stomatologije slušaju već od I semestra predavanja i obavljaju vježbe odvojeno od studenata opće medicine. Nakon privremenog skraćivanja studija stomatološke medicine (zbog akutnih kadrovskih potreba) na 4 godine, koje je potrajalo svega 4 školske godine, počinje u sklopu opće reforme visokoškolske nastave od g. 1964/65. izobrazba stomatoloških kadrova po 5-godišnjem nastavnom planu, što odgovara svjetskom prosjeku o dužini trajanja studija. Znatno je popunjen asistentski i nastavni kadar sa stalnim radnim odnosom. Broj asistenata koji je šk. god. 1963/64. iznosio 14 povećan je 1966/67. na 25. Redovnih nastavnika ima u svemu 13 koji predaju stručne stomatološke predmete, dok općemedicinske predmete predaju redovni nastavnici Medicinskog fakulteta ili od tog fakulteta preuzeti nastavnici s radnim mjestom na Medicinskom fakultetu.

Prostorni kapaciteti koji su bili više nego skromni proširuju se ispraznjavanjem prostorija kojima su se služili drugi korisnici ili građevinskim adaptacijama. Ispraznjenjem prostorija koje je držala Centralna zubna poliklinika dobiven je prostor za proširenje laboratorija stomato-

loške protetike, čime je omogućeno da se instalira uređaj za izradu Wironit proteza. U tom periodu završene su građevinske adaptacije u dvorišnoj zgradi Gundulićeve ulice br. 5, tako da sada u stomatološkim zavodima Fakulteta može dnevno obavljati kliničke vježbe i preko 200 studenata.

Proširena je i nanovo uređena Predavaonica fakulteta u Gundulićevoj ulici tako da predavanja može slušati 80–90 studenata. Obnovljena je dvorana za pretkliničke vježbe stomatoloških predmeta sa 48 radnih mjesta, izgrađen novi trakt za dječju i preventivnu stomatologiju i oralnu kirurgiju, te prostorije za manje kirurške operacije. Uređene su i prostorije Zavoda za morfologiju zubi kao i prostorije za fotostatsko i teledendgensko snimanje.

2. ZNANSTVENO-NASTAVNE JEDINICE. Na Fakultetu postoje katedre u okviru Zavoda (za stomatološke predmete) i samostalne katedre (za općemedicinske predmete). Zavoda ima sedam a samostalnih katedara četiri.

Zavodi jesu: 1. Zavod za ortodonciju (predstojnik izv. prof. Vladimir L a p t e r). – 2. Zavod za bolesti usta (izv. prof. Milutin D o b r e n i ć). – 3. Zavod za bolesti zubi (red. prof. Zdenko N j e m i r o v s k i j). – 4. Zavod za stomatološku protetiku (red. prof. Miroslav S u v i n). – 5. Zavod za dječju i preventivnu stomatologiju (izv. prof. Oskar Š t e r n). – 6. Zavod za oralnu kirurgiju (izv. prof. Ivo M i š e). – 7. Zavod za morfologiju zubi (predavač dr Mustafa Č a t o v i ć).

Katedre jesu: 1. Katedra za patološku morfologiju (nema predstojnika) – 2. Katedra za fiziologiju s biokemijom (prof. Dora G a b r i ć). – 3. Katedra za mikrobiologiju (prof. Kruna T o m i ć - K a r o v i ć). – 4. Katedra za farmakologiju (prof. Dragutin T o m i ć).

3. ORGANIZACIJA NASTAVE. – Nastava i naučni rad provode se na Fakultetu u smislu načela da je stomatologija integralni dio medicine, pa se zbog toga i studij stomatološke medicine provodi kao cjelovit studij II stupnja. Nastava II stupnja održava se na zavodima Stomatološkog fakulteta za stomatološke predmete, a nastava općemedicinskih predmeta održava se u okviru zavoda i katedara Stomatološkog i Medicinskog fakulteta, na klinikama Medicinskog fakulteta i na općim bolnicama »Dr M. Stojanović«, »Dr O. Novosel« i »Dr J. Kajfeš«.

Na Stomatološki fakultet mogu se upisati kandidati sa svršenom srednjom školom, analogno prijemu na Medicinski fakultet, ako su položili odgovarajući kvalifikacioni ispit. Na Fakultet se mogu upisati i kandidati koji polože prijemni ispit iz propisanog nastavnog gradiva.

U nastavi II stupnja obuhvaćen je 5-godišnji studij sa svrhom da se obrazuje liječnik stomatolog, kao najviši profil stručnjaka, koji odgovara medicanskim shvaćanjima o suvremenoj edukaciji stomatoloških kadrova kao i zahtjevima praktične primjene stomatološke nauke. Zato nastava na Fakultetu ima sve značajke općemedicinske i stomatološke edukacije, pri čemu su općemedicinski predmeti osnova za stomatološku izobrazbu.



PROGRAM PROSLAVE 20-GODISNJICE STOMATOLOŠKOG FAKULTETA U ZAGREBU

Prema tome, težište studija općemedicinskih predmeta stavljeno je u prvu polovicu, a studij stomatoloških predmeta pretežno u II polovicu studija, od čega je zadnja godina posve praktičnog karaktera.

Zbog medicinskog karaktera studij stomatologije ne može se odvojiti od praktičnog zdravstvenog rada, pa tako se i predavanja, kao oblik nastave čisto teoretskog karaktera, sve više modificiraju u oblik u kojem dolaze do izražaja opažanja studenata, izvještaji o kazuističkim prikazima, diskusije, znanstvena obrada zadanih tema, konzultacije, demonstracije na modelima, referati iz literature itd.

Napredak literature zahtijeva da se i na Stomatološkom fakultetu stalno provodi aktualizacija nastave. Zbog toga se nastavnici upoznaju s najnovijom stručnom literaturom, a većina je imala prilike da se upozna s radom i da razmjeni svoja iskustva s učilištima iste vrste u zemlji i inozemstvu. Tome pridonosi suradnja u obliku razmjene fakultetskih nastavnika.

S obzirom na karakter stomatološkog studija, praktičnoj nastavi posvećuje se na Fakultetu odgovarajuća pažnja. Praktična nastava dijeli se na pretkliničku i kliničku nastavu. I jedan i drugi oblik praktične nastave

obavlja se u pretkliničkim laboratorijima, odnosno na klinikama, uz sudjelovanje studenata i pacijenata, pomoćnog osoblja, asistenata i nastavnika. Ovdje treba spomenuti da se s povećanjem broja studenata nije adekvatno povećao i prostor za praktičnu nastavu s potrebnom aparaturom i uređajima, tako da Fakultetu i danas nedostaju mnogi laboratoriji, kabineti, dvorane za eksperimente i seminarski rad itd.

Nakon završetka studija diplomirani studenti dobivaju sada stručni naziv: zubni liječnik.

Na Fakultetu je kao privremena forma organizirana *nastava izvanrednog studija* za kadrove koji već rade u stomatološkoj struci, a završili su jednu od viših stomatoloških škola. Nastava za te studente nešto je skraćena za stomatološke predmete, dok se općemedicinski predmeti studiraju u gotovo punom opsegu. Zahtjevi na ispitima jednaki su kao za redovne studente. Nastava traje 6 semestara i skraćenje je omogućeno intenziviranjem nastave kao i priznavanjem dijelova gradiva odslušanih na višim stomatološkim školama.

4. POSTDIPLOMSKI STUDIJ. Nastava III stupnja provodi se za područje jedne stomatološke discipline – ortodoncije. Plan i program studija izrađen je analogno sličnim studijima na Medicinskom fakultetu i drugim sličnim učilištima u obliku specijalizacije. Prema postojećim propisima specijalizacija traje 3 godine, od čega kandidat boravi 2 mjeseca na Klinici za otorinolaringologiju i fonijatriju, 2 mjeseca u specijaliziranoj ustanovi za psihologiju djeteta, 2 mjeseca na Zavodu za dječju i preventivnu stomatologiju, 2 mjeseca na Zavodu za oralnu kirurgiju i 28 mjeseci na Zavodu za ortodonciju ovog Fakulteta. Nakon studija polaže se pred komisijom koju imenuje Republički sekretarijat za narodno zdravlje i socijalno staranje specijalistički ispit.

Za ostale stomatološke struke predviđena je također specijalizacija i njeno se uvođenje uskoro očekuje.

5. DOKTORATI. Na Fakultetu su na čast doktora nauka promovirana četiri kandidata.

6. IZDAVAČKA DJELATNOST. Stomatološki fakultet je jedan od izdavača časopisa *Acta stomatologica Croatica* (1966), koji izlazi kvartalno u 1000 primjeraka, a obrađuje znanstvenu, stručnu, organizacionu i srodnu problematiku iz stomatološke domene i graničnih područja. U razmjeni s tim časopisom uključene su publikacije sa nekih prominentnih inozemnih univerziteta.

7. ODNOS PREMA PRIVREDI. Fakultet je povezan s Kliničkim bolničkim centrom u Zagrebu ugovorom o radu nastavnika i suradnika u Stomatološkoj poliklinici.

Suradnici Fakulteta vršili su naučna ispitivanja kliničkog karaktera za farmaceutsku industriju (Pliva, Galenika itd.), a vrše i zdravstvene usluge za osiguranike ostalih komuna SR Hrvatske i ostalih republika.